

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Θαυμάσατε τὸν ἀνθρώπινον ἐγωϊσμόν : "Ἐχει
ἀδικος σημαίνει δὲν σκέπτεται ως ἔγω· ἔχει δι-
καιος σημαίνει τούναντίον εἶνε τῆς γράμμης μου.

Οἱ καλῆς ἀνατροφῆς ἀνθρωποι εἶνε ως τὰ
χρυσᾶ νομίσματα, ἀτινα ἀπαντάχου ἔχουσι τὴν
αὐτὴν ἀξίαν. Κακῶς δὲ ἀνατεθραμμένοι διαιά-
ζουσι τὰ χαλκᾶ νομίσματα, τὰ διοπιᾶ δὲν περ-
νοῦν ἔκτος τῆς ὡρισμένης ἐπικρατείας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Στρατιῶται καὶ γεωργοί.

Ἐν Γαλλίᾳ ἐπικρατεῖ ἡ συνήθεια δταν κατὰ τὸ
θέρος τὰ γεωργικὰ ἡμερομίσθια εἶνε λίαν ὑπερτει-
μημένα, νὰ ἔρχεται ἀρωγὸς τῇ γεωργίᾳ ὁ στρατός,
παρεχομένων ἀδειῶν τοῖς στρατιώταις τοῖς βουλομέ-
νοις νὰ ἐργασθῶσιν εἰς τὰ διαιμερίσματα ἔνθα ἐδρεύ-
ουσι τὰ τάγματα αὐτῶν. Ἐσχάτως δὲ ὁ ὑπουργὸς
τῶν στρατιωτικῶν διεισδύει τὸν ἀρχηγὸν
γοὺς τῶν διαιφόρων στρατιωτικῶν σωμάτων διατάσ-
σει αὐτοὺς νὰ χωρηγῶσιν εἰς τοὺς στρατιώτας τῶν
ὑπ' αὐτῶν σωμάτων ἀδειας ὅπως ἐργάζωνται ως
ἡμερομίσθιοι παρὰ τοῖς κτηματίαις τοῖς στερουμένοις
ἔργατῶν.

Ο ἐπόμενος πίνακας παριστᾷ τὸν ἀριθμὸν τῶν
πλοίων μετὰ τοῦ συνόλου τῆς χωρητικότητος αὐτῶν
τῶν διελθόντων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1880—1886 διὰ τῆς
Σουεζικῆς διώρυγος, ως καὶ τῶν διαιπορίων, ἀτινα
ἐτέλεσαν εἰς τὴν Ἐταιρίαν αὐτῆς:

*Ετη	*Αριθμ. πλοίων	Χωρητικότης	Διαιπορία
1880	2026	3,057,421	36,492,620
1881	2727	4,136,779	47,193,882
1882	3198	5,074,808	55,421,039
1883	3307	5,775,861	60,558,488
1884	3284	5,871,500	58,628,759
1885	3624	6,335,752	60,057,259
1886	3100	5,767,655	54,771,076

Ἡ κατὰ τὸ 1886 ἐλάττωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν
διαιπλευσάντων τὴν διώρυγα πλοίων προσήλθει κυρίως
ἐκ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως. Νῦν ἐκτελοῦνται ἐν
Σουεζέ ἐργασίαι πρὸς εὔρυνσιν τῆς διώρυγος, πρὸ
καιροῦ δὲ εἰσήχθη καὶ ὁ νυκτερινὸς διάπλους. Τὰ
πλοῖα διαιπλέουσι τὴν διώρυγα εἰς πᾶσαν ὥραν τῆς
νυκτός, ὑπὸ ἄπλετον ἡλεκτρικὸν φῶς.

Μία ἔτι ἔνδειξις τοῦ μεγαλείου τῶν Παρισίων εἶνε
ἡ στατιστικὴ τῶν ἐπιβατῶν τῶν μεταφερομένων ἐν

τῇ ἀπεράντῳ μητροπόλει διὰ τῶν κοινῶν ἀμαξῶν
ἥτοι λεωφορείων, ἀμάξων τροχιοδρόμων, ἀγροτικῶν
δικημάτων. Καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1883 διὰ τῶν λεω-
φορείων μετήχθησαν 115,000,000 ἐπιβατῶν, διὰ τῶν
ἀμαξῶν τῶν διαιφόρων τροχιοδρόμων 131,900,000,
διὰ τῶν ἀγοραίων ὀχημάτων δὲ περίπου 48,000,000.
Κατὰ τὸ αὐτὸν ἔτος ἐπειδίασθησαν ἡ ἀπειδίασθησαν ἐν
τοῖς διαιφόροις σιδηροδρομικοῖς σταθμοῖς τῶν Παρι-
σίων 65,000,000 ἐπιβατῶν. Ἡ ἐν τῇ πόλει διὰ τῶν
ἀμαξῶν κίνησις ποιικίλει ἀναλόγως ἐκάστης ἡμέ-
ρας. Οὕτω τῷ 1885, κατὰ μέσον δρον, διὰ τῶν
λεωφορείων μετήχθησαν ἐπιβάται οἱ ἐπόμενοι: Κυ-
ριακὴ 568,400, Δευτέρα 642,000, Τρίτη 508,
400, Τετάρτη 507,700, Πέμπτη 536,500, Πα-
ρασκευὴ 485,700, Σάββατον 510,800. Ἐφόσον τὰ
μέσα τῆς συγκοινωνίας καθίστανται κοινότερα καὶ
ἀφθονώτερα, ἐπὶ τοσοῦτον ως εἰκὸς αὐξάνεται καὶ ὁ
ἀριθμὸς τῶν ἐπιβατῶν. Οὕτως ἐν ἔτει 1854 διὰ
τῶν ἐν Παρισίοις λεωφορείων μετήχθησαν 34 ἑκ.
ἐπιβατῶν, ἐν ἔτει 1864 96 ἑκ., ἐν ἔτει 1874 125
ἑκ. καὶ τῷ 1884 191. Κατὰ τὸ 1887 ὁ ἀριθμὸς
τῶν ἐπιβατῶν τῶν λεωφορείων ὑπολογίζεται διὰ 90
ὑπερβῆ τὰ 200,000,000.

Πολλαὶ προσπάθειαι καταβάλλονται ἀπό τινος
καὶ ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν Ἀμερικῇ πρὸς χρησιμοποίη-
σιν τοῦ πετρελαίου ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, ως καυσίμου
ὑλῆς. Ἄλλη ἡ μεταφορὰ αὐτοῦ ἐν ὑγρᾷ καταστά-
σει εἶνε καὶ δυσχερής καὶ ἐπικίνδυνος. Ἐκτὸς τού-
του δὲ καὶ ἡ νέα χρήσις αὐτοῦ ἀπαιτεῖ εἰδικὰ μη-
χανήματα, ὃν τινα, καίτοι ἀποδειχθέντα κατάληγλα,
ἐγκατελείφθησαν ἐν τοσούτῳ, διὰ τὸ δυσχερὲς τῆς
έγκαταστασέως καὶ ἰδίᾳ διὰ τὴν ἀπαιτουμένην ἀπο-
θήκησιν τοῦ πετρελαίου, οὐ αἱ διὰ παντὸς ἀγγείου
ἀπορροᾷ εἶνε πολλάκις ἀφορμὴ δυστυχημάτων φο-
βερῶν. "Ἐνεκα τούτων ἐπιδιώκεται νῦν ἡ στερεο-
ποίησις τοῦ πετρελαίου, τοῦ πρὸς τοιαύτην χρήσιν
προνοιασμένου. Ἐν Ἀμερικῇ ὅπου ἐγένοντο αἱ πρῶ-
ται δοκιμαὶ, ἡ στερεοποίησις αὕτη ἐπετεύχθη, βρα-
σθέντος τοῦ πετρελαίου μετὰ σάπωνος. "Ἐκ τῆς ἀ-
ναμίξεως ταύτης προκύπτει μάζα τις πηκτώδης, ἄλλ'
ἥτις καίει δυσκόλως. Αἱ δοκιμαὶ ἐπανελήφθησαν ἐν
Ρωσίᾳ, διου, ως φαίνεται, τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρ-
ξαν εύτυχεστερα. Ἐκεῖ βράζουσι τὸ πετρέλαιον μεθ'
1-3 ἐπὶ τοῖς 100 μερῶν σάπωνος ἐπὶ ἡμίσειαν πε-
ρίπου ὥραν ὁ σάπων διαλύεται οὕτω καὶ τὸ μίγμα
ὸλόκληρον μεταβάλλεται εἰς μάζαν παρεμφερῆ πρὸς
τὸ στεαρ. Διαιρούμενον εἰς τεμάχια σχήματος πλίν-
θου τὸ οὕτω στερεοποιηθὲν ὑγρὸν ἀγάπτει δυσκόλως:
ἄλλ' ἀρδοῦ ἀπαξὶ ἀνάψῃ καίει βραδέως, ἀγνευ καπνοῦ,
ἀφίνον 2 ἐπὶ τοῖς 100 περίπου ἀόσμου τινὸς καὶ μέλα-
νος καταλοίπου. Συγκρινομένη πρὸς τὴν τοῦ ἀνθρακος
ἡ ἀνάλωσις τοῦ πετρελαίου τούτου εἶναι τρὶς μικροτέ-
ρα, ἡ δὲ παραγομένη θερμότης πολὺ ὑπερτέρα. Ἐν
τοιαύτῃ καταστάσει τὸ πετρέλαιον δύναται νὰ χρη-
σιμοποιηθῇ εἰς οἰανήποτε μηχανήν, χωρὶς νὰ ὑπάρ-
χῃ ἀνάγκη ὅπως μεταποιηθῇ αὕτη. "Ἐν μέθοδος, ἡ
ἐφαρμοσθεῖσα μετὰ τοιαύτης ἐπιτυχίας εἰς τὸ πε-
τρέλαια τοῦ Καυκάσου, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία διὰ
ὅτι ἐφαρμοθῇ ἐπίσης τελεσφόρως καὶ ἐπὶ τοῦ ἀμερι-

κανικού πετρελαίου, μετά τινα δε έτη τὸ πετρέλαιον δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ ἀντικαταστήσῃ πᾶσαν ἄλλην καύσιμον ὑλὴν ἐν τῇ βιομαχανίᾳ, ὡς ἀφθονώτερον καὶ ἐπομένως ἡττον δαπανηρόν.

Ἐν Ἀμερικῇ εἰσήχθη ἀπό τινος γένους πρὸς φωτισμὸν τῶν σιδηροδρομικῶν ἀμαξεστοιχίων. Κατεσκευάσθη μικρὰ ἀμάξαι, σιδηρῆ ἐξ ὀλοκλήρου, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐτοποθετήθη ὅλον ληγορος συσκευὴ πρὸς παραγωγὴν ἡλεκτρισμοῦ. Ἡ ἀμάξα αὐτὴ λεύγυνται ὅπισθεν τῆς ἀτμαμάξης καὶ παρέχει εἰς ὅλον ληγορον τὸν συρμὸν τὸν ἀπαιτούμενον φωτισμόν, ὅστις εἶναι καὶ λαμπρότερος καὶ ἀκινδυνότερος τοῦ δὲ ἔλασου ἢ διὰ πετρελαίου, ἐξ ὧν πολλάκις συμβαίνουσι πυρκαϊαί.

Ἡ μεγαλειτέρα κατανάλωσις πάγου κατὰ τὸ θέρος γίνεται ἐν Ἀμερικῇ. Μόνη ἡ Νέα Υόρκη καταναλίσκει ἐτησίως 700,000 τόνους πάγου, ἡ ἔξοδευσις δὲ αὐξάνει 1500 κατ' ἕτος. Κατὰ τὸ ἔτος 1882 ἐν ταῖς Ἕνωμέναις Πολιτείαις κατηγαλάθησαν 12 ἑκατομμύρια τόννοι πάγου, ἐξήχθησαν δὲ 8. Αἱ Ἰνδίαι, ἡ Ἀφρική καὶ ἡ νότιος Ἀμερική, προμηθεύονται τὸν πάγον, οὐ ποιοῦνται χρῆσιν, κατὰ πρῶτον λόγον ἐξ Ἀμερικῆς. Ἐν Εὐρώπῃ δὲν γίνεται μεγάλη ἔξαγωγὴ. Μόνη ἡ Νορβηγία ἀποστέλλει μεγάλα φροτία πάγου εἰς πάντας τοὺς λιμένας τῆς λοιπῆς Εὐρώπης. Ἡ Γαλλία προμηθεύεται τὸν πάγον ἐκ τῶν παγώνων τῆς Ελβετίας κυρίως. Ἀλλὰ ὁ φυσικὸς πάγος θεωρεῖται ἀνθυγεινός, διταν προέρχεται ἐκ μερῶν τὰ ὅποια δὲν εἶναι πολὺ ἀπομεμακρυσμένα τῶν πόλεων, τούναντίον δὲ ὅλως ἀδιλαθῆς θεωρεῖται ὁ τεχνητὸς πάγος, ἀρκεῖ τὸ μέρος ἐξ ἀναφλέγεται νὰ εἶναι καθαρόν.

Ἐν Βρυξέλλαις ἐγένοντο ἐσχάτως πειράματα φωτόδολοι ἀεροστάτου, ἀτινα δύνανται νὰ ἀποδειχθῶσι χρησιμώτατα εἰς τὴν στρατιωτικὴν τηλεγραφίαν. Γόν αερόστατον, οὐ γίνεται χρῆσις, εἶναι διαστάσεων μικρῶν, πληροῦται δὲ καθαροῦ ὑδρογόνου, ὅπως ἡ ἀνωθητικὴ αὐτοῦ δύναμις εἶναι μεγαλειτέρα. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ ἀεροστάτου τοποθετεῖται ἡλεκτρικὴ λυχνία, μετ' ἐξασφαλιστικοῦ μηχανήματος, πρὸς πρόληψιν ἐνδεχομένων ἐκρήξεων, συνδεομένη διὰ μεταλλικοῦ ἀγωγοῦ, πρὸς ἵσχυροτάτην ἀλλὰ ἐλαφρῶν στήλην Ζεύλοσκού καὶ λειτουργοῦσαν διὰ συσκευῆς Μόρες. Οὕτω τὸ ἀερόστατον δύναται νὰ φωτίζηται κατ' ἀρέσκειαν τοῦ ἀεροναύτου, ὅστις ὅπως συνεννοηθῇ μετά τινος ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τηλεγραφήσῃ αὐτῷ, ἀρκεῖ νὰ πιέσῃ τὸ ἔλαστριον τῆς συσκευῆς· συγχρητικὸς τότε διαλεῖπον ρεῦμα, τὸ ὅποιον ἐν τῷ σκότει χαράσσει τὰς γραμμὰς καὶ τὰ σημεῖα ὧν γίνεται χρῆσις ἐν τῇ τηλεγραφικῇ. Πειράματα ἀνάλογα ἐγένοντο καὶ ἐν "Ἀλδερστον τῆς Ἀγγλίας δι' αεροστάτου, φέροντος ἐξ ἡλεκτρικᾶς λυχνίας, τὰ ἀποτελέσματα δ' αὐτῶν ὑπῆρξαν λίαν εὐάρεστα.

Ο «Βιομηχανικὸς Μυνήτωρ» διδάσκει ἡμῖν πρόχειρον καὶ ὀλιγοδάπανον τρόπον ὅπως καταστήσω-

μεν ἄφλεκτα καὶ αὐτὰ τὰ λεπτότερα καὶ μᾶλλον ὑποκείμενα εἰς ἀνάφλεξιν ὑφάσματα, ως εἴναι παραδείγματος χάριν, λεπτὸν ἐκ τουλίου παραπέτασμα ἢ ἐλαφρὰ ἀραχνοειδῆς ἐσθῆς ἐκ μουσελίνης. Ἐκ τῆς ἀναφλέξεως παραπετασμάτων παραθύρων ἡ κλινῶν καὶ ἐσθήτων κυριῶν προσήλθον πολλάκις δυστυχήματα πολλά, καλὸν δὲ εἴναι πᾶς τις νὰ γινώσκῃ τὸν τρόπον ὅπως καθιστᾶ ἄφλεκτα τὰ τοιαῦτα λεπτὰ ὑφάσματα. Πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ νὰ ἐμβαπτίσῃ τὸ ὑφάσμα ἐντὸς διαλύσεως φωσφορικῆς ἀμμωνίας. Ἐν χιλιόγραμμον φωσφορικῆς ἀμμωνίας, τιμώμενον 8—10 φρ., διαλυόμενον ἐντὸς 10 λιτρῶν ὅδατος, ἀρκεῖ διὰ τὴν ἐμβαπτισιν πάντων τῶν παραπέτασμάτων ὀλοκλήρου μεγάλης οἰκίας. Ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀφλέκτου ὑφάσματος εἶναι ἀπλούστατη· ἐμβαπτίζει τις αὐτὸς ἐν τῇ ἀνωτέρῳ σημειωθείσῃ διαλύσει διταν νὰ ἐμποτισθῇ καλῶς ἐκ τοῦ ὑγροῦ, τὸ ἀποθίσει ἴσχυρῶς καὶ εἴτα ἀπλώνει αὐτὸς πρὸς στέγνωσιν. Πλακιά παραπετασμάτα ἢ ἐσθήτες χρησιμεύουσαι ἦδη, καθιστανται ἄφλεκτοι, ἐμβαπτιζόμεναι ἐν τῇ φωσφορικῆς ἀμμωνίᾳ πρὶν πλυνθῶσι καὶ σιδηρωθῶσι. Τὸ οὔτω παραπετασμάτων ὑφάσματος προσεγγίση αὐτὸς ἐπὶ ὥραν πολλὴν εἰς τὴν φλόγα κηρίου, δὲν ἀναφλέγεται· μακρίζει, ἀπανθρακωύται, τρυπᾷ ἐκεῖ ὅπου ἡ φλόγη τὸ ἐγγίζει, ἀλλὰ δὲν ἀναφλέγεται. Ἡ μόνη ἔλλειψις τῶν ἐκ τοιούτου ὑφάσματος παραπετασμάτων ἢ ἐσθήτων εἶναι ὅτι ἀπαιτούσι συγχοτέρων πλύσιν. Ἄλλα τί εἶναι ἡ μικρὰ αὐτὴ ἐνόχλησις, παραβαταλλομένη πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἀφλέκτου ὑφάσματος ἀσφάλειαν;

Ο Ρουσσῶν ἐπέδειξε ποτὲ πρὸς τὸν Βολταΐρον τὴν πρὸς τὸν μεταγενέστερον πρὸς αὐτὸν τοῦ εἴπερ αὐτὸν. — «Φίλε μου, ἀπήντησεν οὔτος, φοδούσαι ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ δὲν θὰ φάσῃ ποτὲ εἰς τὸν πρὸς ὅρον.»

Ἀλήτης τις ἐξήτει εὐγενῶς ἐλεημοσύνην. Εἰς τῶν διακτιῶν, ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτὸν τοῦ εἴπερ

— Δένεν ἐντρέπεται νὰ ζητιαγεύῃς ἐσύ ἄνθρωπος τόσῳ γερός;

— Κύριε, τοῦ ἀπαντᾷ ὁ ἐπαίτης, σᾶς ζητῶ ἐλεημοσύνην, ὅχι συμβούλας.

Δραματικὸς συγγραφεὺς ἀνέγνωσε ποτὲ εἰς τὸν διευθυντὴν θεάτρου τιγὸς δραματικὸν αὐτὸν ἔργον. Ὁ διευθυντὴς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἀρνεῖται νὰ παραστήσῃ τὸ ἔργον.

— Εἶσαι ἀνίκνωνος νὰ κρίνῃς τὸ ἔργον μου, λέγει πρὸς αὐτὸν ἐν ἀγανακτήσει ὁ συγγραφεὺς.

— Διατί;

— Διότι καθ' ὅλον τὸ διάστημα κατὰ τὸ ὅποιον ἐγὼ ἀνεγίνωσκα σὺ ἐκοιμᾶσσο.

— Ἀγαπητὲ κύριε, ἀπαντᾷ ἡσύχως ὁ διευθυντής, ἐν τῇ φιλολογίᾳ καὶ τὸ κοιμᾶσθαι ἀποτελεῖ γιγώμην.

Διορθωτέον παρόραμα. Ἐν τῷ περὶ τῶν Τάφων τῶν ἀρχαίων ἀρθρῷ, τῷ μηδομενούτερον ἐν τῷ προηγούμενῳ φύλλῳ, ἐν σελ. 483, ἡ λέξις Ἡγῆρω ἐκ τυπογραφικοῦ λάθους οὗτοι τεθεῖσαι, διορθωθήτω εἰς Ἡγῆρω.